

ΝΑΥΤΙΚΟ ΔΑΝΕΙΟ

1804, 2 Απριλίου

«Έλαβεν ο κάτωθεν υπογεγραμμένος παρά του κ. Ιω. Χατζή δάνειον με κάμπιον μαρί-
τιμον γρ. χίλια πενηνταέξ, ήτοι γρ. 1.056· τα οποία τα έλαβεν, ως αγροικούνται, επάνω
εις το κόρπο και ατράτσα της ρουσικής πουλάκας, ονόματι η Παναγία Τουρλιανή, οπού
καπιτανεύει ο καπ. Ζορζέτος Αρτακινός, δια το παρόν και μόνον ταξίδιόν του από εδώ
δια Σμύρνην και από Σμύρνην δια Ταγαντόγ και γύρισμα εδώ, οπού ευωδούμενος συν
θεώ να τα ευχαριστά άνευ τινάς προφάσεως και αντιλογίας τόσον το άνωθεν καπιτάλε
καθά και το συμφωνηθέν εις αυτά διάφορον προς τριάντα τα εκατόν· ειδή τώρα και δώσει,
πηγαίνοντας εις Σμύρνην και από εκεί ήθελεν υπάγει εις Αλεξάνδρειαν, τότε το διάφορον
να δίδεται προς εικοσιπέντε τα %, ομού και το ρηθέν καπιτάλε, όταν συν θεώ τελειώ-
σει το αυτό ταξίδιον. Τα περίκουλα της θαλάσσης αγροικούνται εις τον οικοκύρη των
ασπρών, φράγκα όμως από γενεράλ και παρτικολάρ αβαρίαν· της ξηράς δε αγροικούνται
εις τον δανεισθέντα.

Διό εις ένδειξιν έγινεν η παρούσα ενυπόγραφος ομολογία με τους κάτωθεν μάρτυρας ...».

687

1804-1814. Ιδιωτικά δικαιοπρακτικά έγγραφα. Ελληνόκαστρο (Καρδίτσα),
Κρήτη.

Β. Σπανός, «Οι ιδιοκτησίες της μονής του Δουσίκου στο Ελλη-
νόκαστρο της Καρδίτσας (1804-1837)», *Θεσσαλικό Ημερολόγιο* 40
(2001), σ. 105-111.

688

1804-1820. Ιδιωτικά δικαιοπρακτικά έγγραφα. Πραστός (Αρκαδία).

Σ. Άθανασιάδης, «Τσακώνικα ιστορικά μνημεία. Ένα προικο-
σύμφωνο του 1804», *Χρονικά των Τσακόνων* 5 (1980), σ. 44.

689

1805. Πατριαρχική επιστολή του Καλλινίκου Ε' απευθυνόμενη προς τους
κατοίκους της Πελοποννήσου. Συνιστάται υπακοή σε σουλτανικό φερ-
μάνι το οποίο καθιστά τους κατοίκους αλληλεγγύως υπευθύνους σε
περιπτώσεις ληστείας και ανθρωποκτονίας. Κωνσταντινούπολη.

Έ. Σαβράμης, «Συμβολαί εις τήν ιστορίαν τής Δημητσάνης»,
ΕΕΒΣ 9 (1932), σ. 235.

1805, 25 Οκτωβρίου

«... με τὸ νὰ ἐβεβαιώθῃ ἡ κραταιοτάτῃ βασιλείᾳ, καὶ τὸ ὑψηλὸν δεβλέτι, ὅτι πολλοὶ

κακοποιοὶ κλέπται, ἀπὸ τοὺς ἰδίους Μωραῖτας, παραφυλάττουν εἰς ταῖς στράταις καὶ σκοτώνουν κρυφίως καὶ μὲ ἀπάτην τοὺς διαβάτας, καὶ ἄλλοι πάλιν αὐθαδῶς μὲ ὅπλα καὶ μὲ ἄρματα ἀντιστέκονται μετὰ τῶν Σεϊμάνιδων· ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος πολλοὶ ἀπὸ τοὺς κοτζαμπασίδες καὶ δημογέροντες (χωρὶς νὰ ἔχετε εἶδῃσιν ἐσεῖς οἱ Τερωμένοι ὡς εἴμεθα βέβαιοι) μὲ μίαν πρόφασιν τάχα ὅτι εἰς τὸν τάδε καζᾶν ἐφάνησαν κλέπται καὶ ἐσκότωσαν τὸν τάδε διαβάτην, καὶ ἀκολούθως διὰ νὰ τεριαχθῶσιν ἐδόθησαν τόσα ἄσπρα, καὶ ἄλλοτε πάλιν λέγουν, ὅτι οἱ κλέπται ἐπίασαν τὸν τάδε ἄνθρωπον εἰς τὴν στράταν, καὶ τὸν ἐπῆραν σκλάβον, καὶ διὰ τὴν ἐξαγοράν του ἐδόθησαν τόσα ἄσπρα, καὶ μὲ αὐτὰς τὰς αἰτίας χαρατζώνουσι μὲ πλῆθος ἄσπρων, τοὺς πτωχοὺς ῥαγιάδες, χωρὶς ἔλεος καὶ καμμίαν συνείδησιν καὶ κερδίζουσιν ἄσπρα ἀσεβῶς καὶ παρανόμως, καὶ κάμνουσι τὸν ἑαυτὸν τοὺς ὅμοιον μὲ τοὺς κακοτρόπους κλέπτας, καὶ διὰ νὰ εἴπωμεν καλλιώτερα χειρότερον ἀπὸ αὐτοὺς, καὶ νομίζουν ἓνα τυχηρὸν εὖρεμα, τὸ νὰ εἶναι κλέπται, διὰ τὰ ἐδικὰ τοὺς τέλη καὶ κέρδη, καὶ ἀκολούθως ὅχι ὅτι δὲν συμβοηθοῦσιν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίον κρυφίους καὶ μὲ τρόπους πλαγίους καὶ μυστικούς γίνεται ἐμπόδιον, εἰς τὴν καταστροφὴν καὶ ἀφανισμόν αὐτῶν τῶν κακοποιῶν κλεπτῶν ...

λοιπὸν κατὰ τὴν σφοδρὰν εἰς ἡμᾶς γενομένην ὑψηλὴν προσταγὴν, φανερώνομεν εἰς ὅλους σας τοὺς Μωραῖτας ἱερωμένους καὶ λαϊκοὺς, τὴν ὑψηλὴν αὐτὴν βουλήν καὶ θέλησιν, κατὰ τὸν τρόπον ὁποῦ ἐφεξῆς κατὰ πλάτος σημειώνομεν μὲ τὰς παρούσας Ἐκκλησιαστικὰς ἐπιστολὰς εἰς ὅλους σας· γράφομεν δὲ καὶ τῇ ἀρχιερωσύνῃ σου, καὶ εἰς τοὺς προεστῶτας τῆς ἐπαρχίας σου καὶ δημογέροντας, καὶ κοτσαμπασίδες, φανερώνοντας ὅτι ἐξεδόθη νέον προσκυνητὸν καὶ φοβερὸν φερμάνι καὶ ἐστάλη πρὸς εἰς τὸν ὑψηλότατον Μόρα Βαλῆ πασιὰ ἐφέντη μας...

Ἴδον κεφαλαιωδῶς καταγράφομεν εἰς τὴν παροῦσαν ἡμῶν ἐπιστολὴν καὶ ἀκούσατε.

α°) Κεφάλαιον προστάζει ὅτι εἰς ὅποιον χωρίον ἢ τζιφλίκι εὐθὺς ὁποῦ φανῶσιν οἱ κλέπται, οἱ προεστῶται καὶ δημογέροντες ἐκείνων τῶν χωρίων, φανερώωντές τους εἰς τοὺς κοτζαμπασίδες τοῦ Καζᾶ ἐκείνου ὁποῦ ὑποτάσσονται τὰ χωρία καὶ τζιφλίκια ἔχουσι χρέος οἱ κοτζαμπασίδες χωρὶς ἀργοπορίαν νὰ πιάνωσι τοὺς τοιούτους κλέπτας, καὶ νὰ τοὺς θέτωσιν εἰς τὸν Βοϊβόδαν, καὶ ζαπίτην καὶ εἰς τοὺς Ἀγιάννιδες, ἀπὸ τοὺς ὁποίους νὰ ἀποστέλλωνται εἰς τὸν Μόρα Βαλῆ Πασιὰ Ἐφέντη μας διὰ νὰ λάβωσι κατὰ νόμους τὰ ἐπίχειρα τῆς κακίας των· ἀνίσως δὲ οἱ ρηθέντες προεστῶτες καὶ δημογέροντες τῶν χωρίων καὶ Τζιφλικίων, ἢ οἱ κοτζαμπασίδες τῶν Καζάδων ἀπὸ ἀμέλειάν τους ἤθελε φανῶσιν ἐναντίοι εἰς τὴν ὑψηλὴν βασιλικὴν προσταγὴν, παραβλέποντες, τοὺς τέτοιους κακοποιοὺς κλέπτας, ἀφ' οὗ δοκιμάσωσι βαρυτάτην καὶ μεγάλην ζημίαν εἰς ἄσπρα, θέλει θανατωθῶσι μὲ σοβαρὸν καὶ πικρὸν θάνατον διὰ νὰ γένουν καὶ παράδειγμα εἰς ὅλους.

β°) Ὅλοι οἱ κοτζαμπασίδες τοῦ καθ' ἑνὸς Καζᾶ ἔχουσι χρέος νὰ βάλωσι ὅλους τοὺς εὗρισκομένους Ραγιάδες εἰς τὰ χωρία καὶ τζιφλίκια εἰς τοὺς ἀναμεταξύ των κεφιλεμέδες, ὥστε ὁποῦ νὰ ὑπόσχεται ὁ ἓνας διὰ τὸν ἄλλον, καὶ ἀπὸ τοὺς κοτζαμπασίδες νὰ πέρνωνται ἰδιοχείρως γεγραμμένοι κεφιλεμέδες, καὶ νὰ ἀπερνοῦν εἰς τὸ σιγκίλι τοῦ ἱεροῦ μεχκεμὲ τῆς Τριπολιτζᾶς ...

γ°) Τὰ πράγματα καὶ τὰ ὑπάρχοντα τοῦ φονέως μὲ ἰζίνι τῆς ἱερᾶς κρίσεως νὰ πωλῶνται καὶ νὰ δίδωνται εἰς τοὺς κληρονόμους τοῦ σκοτωμένου· ἀνίσως ὅμως καὶ ὁ φονεὺς ἐκεῖνος δὲν ἤθελεν ἔχει πράγματα καὶ μουλήκια πρέπει ἐκεῖνοι ὁποῦ εὗρίσκονται εἰς τὸν Καζᾶν ἐκεῖνον ἢ εἰς τὸ χωρίον ἢ εἰς τὸ Τζιφτιλίκι, εἰς τὸ ὁποῖον ἔγινεν ὁ φόνος διὰ δωσώπην

καὶ ἀνάπαυσιν τῶν κληρονόμων τοῦ φονευθέντος θέλει ἀποδοθῇ καὶ ἡ τιμὴ τοῦ αἵματος, καὶ νὰ δίδουν ὑπόσχεσιν ὅτι ἀνίσως καὶ ὁ φονεὺς ἐκεῖνος ἤθελε φύγῃ νὰ μὴ γυρίσῃ εἰς τὸ ἐξῆς πώποτε ὀπίσω εἰς τὸν Καζᾶν ἐκεῖνον ἢ εἰς τὸ χωρίον ἢ εἰς τὸ Τζιφτιλίκιον ...».

690

1805. Ιδιωτικό δικαιοπρακτικό έγγραφο. Μαραθονήσι (= Γύθειο).

B. Slot, «Συμφωνητικὸν πωλήσεως ἐλαιολάδου Μάνης», *Λακωνικαὶ Σπουδαὶ* 8 (1986), σ. 269-270, αρ. 2.

691

1805-1833. Ιδιωτικά δικαιοπρακτικά και πατριαρχικά έγγραφα. Δημητσάνα (Αρκαδία), Κωνσταντινούπολη, Τεργέστη.

Τ. Γριτσόπουλος, «Μητροπολίτης Ἀμυκλῶν καὶ Τριπολιτζᾶς Δανιὴλ Παναγιωτόπουλος», *Θεολογία* 29 (1958), σ. 406· *Θεολογία* 30 (1959), σ. 123-124 αρ. 3, σ. 238 αρ. 8, σ. 267-268 αρ. 22· *Θεολογία* 31 (1960), σ. 308 αρ. 29.

ΣΥΝΟΔΙΚΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟ ΕΠΙΤΙΜΙΟ ΓΙΑ ΙΔΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΤΡΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΟΡΦΑΝΗΣ

1815, Αύγουστος

«Κύριλλος ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

† Θεοφιλέστατε ἀρχιεπίσκοπε Ἀκόβων, ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργγὲ καὶ ἐντιμότατοι κληρικοί, εὐλαβέστατοι ἱερεῖς καὶ τίμιοι προεστώτες καὶ χρήσιμοι γέροντες καὶ πρόκριτοι τῆς ἐπαρχίας ταύτης καὶ τοῦ χωρίου Λαγκάδια καλουμένου, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ. Ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου Κωνσταντῆς Μουρούτζου ἀνήγγειλεν ὑμῖν δεινοπαθῶς, ὅτι αὐτοῦ ὀρφανοῦ καὶ ἀπροστατεύτου διαμείναντος, τινὲς τῶν αὐτόθι χριστιανῶν, φιλαδίκῳ καὶ αἰσχροκερδεῖ ἐκνικώμενοι γνώμῃ καὶ προαιρέσει, ἰδιοποιήσαντο καὶ κατεξουσίασαν τῶν πατρικῶν αὐτοῦ χωραφίων, ἐπιχειροῦντες ἀποξενῶσαι ἀσυνειδήτως αὐτὸν ἐκείνων καὶ τῷ τρόπῳ τούτῳ προξενοῦσιν αὐτῷ οὐ τὴν τυχοῦσαν βλάβην καὶ ζημίαν, ἦντινα καὶ μὴ ἀνεκτὴν ἡγῆσάμενος κατὰ τῶν τοιούτων, ὡς φιλαδίκων καὶ κακοτρόπων, καὶ εἰς μαρτυρίαν εἰς φόβῳ Θεοῦ τῆς ἀληθείας, τὸ παρὸν ἐξητήσατο ἡμετέρον πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν φρικτὸν ἐπιτίμιον. Καὶ δὴ (εἰ οὕτως ἔχει) γράφοντες ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα ὅσοι καὶ ὅποιοι τῶν χριστιανῶν ἔχουσιν, ἐξουσιάζουσι καὶ διακατακρατοῦσι τὰ ἀνωτέρω ἐκεῖνα χωράφια, νεμόμενοι αὐτά, ἐὰν μὴ τὸν Θεὸν φοβηθέντες καὶ τὴν αἰώνιον κόλασιν ἐν νῷ θέμενοι παύσωνται πάσης διαστροφῆς καὶ παραλόγου προφάσεως καὶ φιλαδίκου γνώμης καὶ μὴ ὁμολογήσωσιν εὐσυνειδήτως τὴν ἣν μετήλθον δολιοτροπίαν καὶ μὴ παραχωρήσωσιν ἀπροφασίστως ὑπὸ τὴν τελείαν ἐξουσίαν καὶ δεσποτείαν αὐτοῦ τὰ εἰρημένα χωράφια καὶ μὴ φροντίσωσι διορθωθῆναι καὶ ἐξισιασθῆναι μετ' αὐτοῦ περὶ αὐτῶν πάντων εἰρηνικῶς

